

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Barokní období A

I. Výchozí text pro interpretaci:

Co bůh? Člověk?

Kdokolivěk?

Co já? Co ty?

Bože svatý?

Já hřích, pych, lest:

Tys sláva, čest:

Já hnis, vřed, puch:

Tys čistý duch:

Tak jako mohu,

O mém Bohu

zpívám, vzdychám

i pospíchám

k nohám padám,

chvály skládám,

jak i první,

tak v poslední

okamžení.

Když si myslím o Bohu,

což mám dělati, musím dti:

Ach, Bože, víc nemohu,

rač mě v sobě potopiti!

Čím dál o něm rozjímám,

všecken se zouplna točím.

Kam půjdu, Bože, jinám?

Do tvé velebnosti vskočím.

Tak, tak jak nejvíc mohu,

červíček na zemi vzdychám

o všeko-mocném Bohu,

k němužto rychle pospíchám.

Já ten nejmenší cvrček

k nohám trůnu jeho padám,

zeměplazý červíček

cosi v temnostech předkládám!

1. Kdo je autorem výše uvedeného textu?
2. Uveďte literární druh a žánr daného díla.
3. Co v úryvku vyjadřuje básnický subjekt?
4. Doložte na ukázce z textu, jaké vlastnosti jsou zde přisuzovány člověku.
5. Uveďte hlavní znaky barokní literatury, doložte ukázkami z textu.
6. Uveďte příklad apostrofy. Vysvětlete tento pojem z literární terminologie.

II. Uveďte správné odpovědi:

1. Charakterizujte společensko-historické pozadí baroka, příčiny jeho vzniku, hlavní znaky, období.

2. Uveďte jména 2 významných představitelů barokní hudby.

3. U níže uvedených děl uveďte literární druh daného díla, jeho autora:

a) Život je sen

b) Ztracený ráj

c) Zdoroslavíček

d) Česká mariánská muzika

4. J. A. Komenský

a) Do jakého proudu české barokní literatury je řazen J. A. Komenský?

b) Která 3 místa u nás jsou spjata se životem J. A. Komenského?

c) Uveďte 4 pedagogické zásady, které prosazoval J. A. Komenský. Napište také název spisu, v němž tyto názory prezentoval.

d) Kdo doprovázel poutníka městem v díle Labyrint světa a ráj srdce? Mezi jaký typ spisů J. A. Komenského toto dílo zařadíme? Uveďte název dalšího spisu z této kategorie.

e) Kde je pochován J. A. Komenský?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Barokní období B

I. Výchozí text pro interpretaci:

Co bůh? Člověk?

Já kvílení, bubláni,
tys zpěv, zvuk, pěkné varhany,
toužení, naříkání,
pronikáš na všechny strany:
tys světlem, já temnosti,
já bláto, a tys čistota:
tys milost, já tesknosti,
tys bezpečnost, a já psota.

Ty jsi sladkost, a já jed,
tys lahodný, já kyselý;
já žluč, hořkost, a tys med,
já smutný a tys veselý:
já nemoc, tys zhojení,

já zinnice, tys uzdravení:
já hřích, ty odpuštění,
já nepravost, tys spasení.

Já škaredý, tys pěkný,
já zlost, a tys oslavení,
já mrzký, tys počestný,
já půtka, tys svítězení,
já bitva, tys můj věnec:
já práce, tys má odplata:
tys potejkání konec,

tys odplata drahá zlata.

Tys perla, kment, hedvábí,
tys božská, hrozná velebnost,
ta k sobě všecko vábí,
neobsáhlost, neskončenost:
já pak jáma, sklep, co jsem?
jsem potvora nepravosti:
já kazichléb jen co jsem?
hra všelijaké marnosti.

1. Kdo je autorem výše uvedeného textu?
2. Uveďte literární druh a žánr daného díla.
3. Co v úryvku vyjadřuje básnický subjekt?
4. Doložte na ukázce z textu, jaké vlastnosti jsou zde přisuzovány Bohu.
5. Uveďte hlavní znaky barokní literatury, doložte ukázkami z textu.
6. Uveďte příklad anafory. Vysvětlete tento pojem z literární terminologie.

II. Uveďte správné odpovědi:

1. Charakterizujte společensko-historické pozadí baroka, příčiny jeho vzniku, hlavní znaky, období.

2. Uveďte jména 2 významných představitelů barokního sochařství.

3. U níže uvedených děl uveďte literární druh daného díla, jeho autora:

- a) Rozprava na obranu jazyka slovanského, zvláště pak českého
- b) Loutna česká
- c) Osvobozený Jeruzalém
- d) Soudce zalamejský

4. J. A. Komenský

- a) Kdy a kde se narodil J. A. Komenský?
- b) Jakého náboženského vyznání byl J. A. Komenský?
- c) V kterých zemích se podílel na reformování školství?
- d) Uveďte 4 pedagogické zásady, které prosazoval J. A. Komenský. Napište 3 pedagogická díla tohoto autora.
- e) Proč se Komenský nevrátil zpět do vlasti?

